

FRÅGA OSS

Vilken titel är bäst?

? RONNIE PETERSSON:

Jag skulle vilja höra om hur man väljer namn till bilder och inte bara kallar en bild av en gris för "En gris". Har ni förslag till hur man kan tänka utanför boxen, och kan ni kanske komma med några förslag som kan användas till exempelvis naturbilder?

! VÅRT SVAR:

Det lättaste är att ge en bild en nykter och beskrivande titel, men om du vill leda betraktaren i en viss riktning är en mer fantasifull och stämningsskapande titel bättre. Det kräver att du använder din högra hjärnhalva mer. En bra titel kan vara en tanke som du eller någon annan har om din bild. Det kan också vara ett citat ur en bok, känslor eller associationer. Lägg gott om tid på att skriva ner alla titlar du kommer på. Låt dem gärna ligga i någon dag. Återvänd sedan till dem och välj den bästa titeln.

Undvik att välja en titel som bara beskriver det som man själv ser direkt i bilden.

"VINTERDIMMA I SKOGEN"

"TRÄD I SNO"

"ETT SNÖLANDSKAP"

Den vänstra hjärnhalvan tolkar dina synintryck analytiskt och faktamässigt.

En bild av t.ex. ett snölandskap kan få olika titlar beroende på om du använder vänster eller höger hjärnhalva.

"FRUSNA HJÄRTAN"

"VIT LÅNGTAN"

"MOT NYA HORIZONTER"

Brainstorma, eller tänk på filmer och böcker som kan röra runt i det undermedvetna.

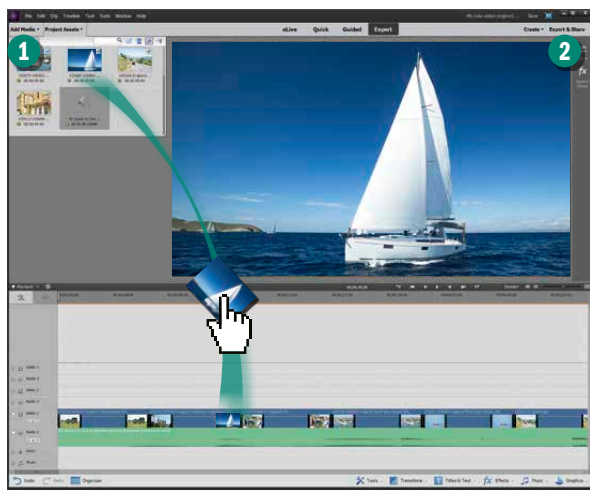
Det är i din högra hjärnhalva som kreativiteten blomstrar. Öva på att ge den utrymme.

Hur designar jag bildspel?

1 Under **Add Media** importerar du de bilder och den musik du vill använda i projektet.

2 Under **Export and Share** kan du producera bildspelet i VGA, HD, Full HD eller 4K.

I *Premiere Elements* drar du ner bilder och musik på video- och ljudspåren. Du kan styra ljudnivån och hur länge varje bild ska visas.

? LENNART NIELSSON:

Jag har uppgraderat till Photoshop och Premiere Elements 14. Det ser ut som om det nu bara finns fasta mallar för bildspel i Photoshop Elements 14, så att jag t.ex. inte själv kan bestämma längden för varje bild eller lägga till text. Stämmer det?

! VÅRT SVAR:

Ja, bildspelsfunktionen i Photoshop Elements 14 har blivit lättare att använda men har samtidigt förlorat i stort sett alla inställningsmöjligheter. Vill du bestämma själv får du göra bildspelet i Premiere Elements 14. Dra in text och bilder precis som du vill ha dem.

Hur hanterar jag raw?

? STEFAN LARSSON:

Jag är tveksam till hur jag hanterar råformat i Elements. Jag kan öppna och behandla råbilder, men hur sparar jag dem som raw och jpeg?

! VÅRT SVAR:

Du ska bara spara när du vill ha bilderna som jpeg. När bilden är öppen i Camera Raw klickar du på Öppna bild. Spara den sedan i Elements. När du bildbehandlar en råfil associeras justeringarna till filen och läggs bredvid i en xmp-fil. Själva råfilen påverkas inte och behöver därför inte heller sparas. Den typen av bildbehandling kallas för icke-förstörande.

Behöver jag lågpass?

? PAUL SVENSSON:

Kan jag inte få en förklaring till skillnaden mellan lågpassfilter och kantutjämningsfilter? Jag vill också gärna veta om filtren egentligen betyder något i praktiken. Vissa kameror har dessa filter, medan andra verkar klara sig utmärkt utan.

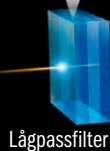
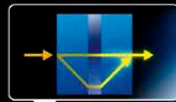
! VÅRT SVAR:

Lågpassfilter är samma sak som kantutjämningsfilter (s.k. anti-alias). Det motverkar moaré, som är störande mönster och därav följande felaktiga färger. Moaré uppstår när två mönster förekommer tvärs emot varandra. Lågpassfiltret minskar moaré genom att tillföra bilden litet oskärpa. Det är för att undvika detta som vissa kameror antingen har oskärpefunktionen avstängd eller inte har något lågpassfilter alls. Både Canon EOS 5DS och 5DS R har ett lågpassfilter, men i 5DS R sitter ett filter som upphäver oskärpeeffekten. Nikon D810 har inget filter. När vi har testat kameror som finns både med och utan oskärpeeffekt på lågpassfiltret har vi sett den bästa detaljeringen utan oskärpeeffekten.

SÅ FUNKAR LÅGPASSFILTRET

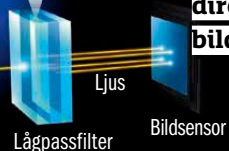
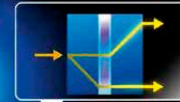
Sony Cyber-shot RX1R II är den första kameran nånsin som har ett optiskt variabelt lågpassfilter där man kan inaktivera kantutjämnigen. Hemligheten bakom detta filter är att den mittersta delen består av flytande kristall, vars egenskaper kameran ändrar elektroniskt. RX1R II är så ny att vi inte har testat den än.

Kantutjämningsfunktionen är av. Ljuset samlas för bättre skärpa.

En ändring av strömstyrkan kontrollerar lågpassfiltret.

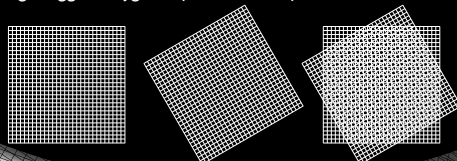
Kantutjämningsfunktionen är aktiverad. Ljuset separeras och ger en lätt slöjning.

Lågpassfiltret är uppbyggt av tre lager och sitter direkt framför bildsensorn.

SÅ UPPSTÅR MOARÉ:

Moaré uppstår om två likadana mönster ligger på tvärs mot varandra. Det kan t.ex. vara mönstret i en tegelvägg eller tyg eller pixelmönstret på bildsensorn.

Här syns en tydlig moaré för att mönstret ligger på tvärs emot bildsensorns pixlar. Moaré kan vara svårt att få syn på i en digitalbild. Nya kamerors höga upplösning innebär nämligen att moaré bara uppträder i väldigt fina mönster i bilden, om det uppstår överhuvudtaget.

Vad är bäst till

flygplan?

? FLEMMING VESTRUP:

Jag ska köpa nya objektiv till min Nikon D7000. Jag fotar varierat men gillar särskilt action och flyg och har spanat in Nikons nya 18–300 mm. Dessutom har jag en känsla av att Nikons 35mm F1.8 skulle vara ett bra allroundobjektiv. Ni som har testat dem, vad tycker ni?

! VÅRT SVAR:

Optiskt är Nikons 18–300 mm tillräckligt skarpt för de flesta ändamål, och eftersom det dessutom har ett utmärkt zoomomfång för flygfotografering och en snabb autofokus för action är det ett bra val för dig. Då D7000 är en APS-C-kamera innebär brännviddsförlängningen att du får 27–450 mm att jobba med. Vi ser inte 35 mm F1.8 som något allroundobjektiv, utan som ett specialobjektiv som har sin styrka främst när man behöver den stora bländaren. Med brännviddsförlängningen på 1,5x motsvarar det drygt 50 mm, vilket ger mycket färre bildmöjligheter än zoomen.

Nikon AF-S DX Nikkor 18-300 mm F3.5-5.6G ED VR balanserar bra på en D7000. Det kostar 6375 kronor.

27 mm

450 mm

Vi har haft med oss Nikons AF-S 18–300 på flyguppvisning, och det är möjligt att fånga väldigt olika motivtyper tack vare det stora zoomomfånget.

Finns en enkel väg?

? BERNDT ENGLUND:

Jag har i många år använt Photoshop Elements, senast Elements 12. Nu vill jag gå vidare med bl.a. avancerad råkonvertering, så jag behöver ett förslag på lämplig programvara. Jag har tittat på Lightroom, bland annat för att ni har kurser i det. Är det möjligt att ha både Elements och Lightroom samtidigt?

! VÅRT SVAR:

Ja, du kan ha bägge programmen installerade och till och med ställa in Lightroom på att öppna Elements som externt program för avancerad bildbehandling om du t.ex. vill jobba i lager. Lightroom har blivit väldigt populärt. Arbetsgången skiljer sig mycket från både Elements och Photoshop. Originalbildfilen sparas oredigerad i Lightroom med information om vad du vill göra med den. För att kunna använda bilden måste du först exportera och öppna den i Elements. I våra videor i Fördelszonen kan du se hur allt funkar innan du köper Lightroom.

Vad betyder APS-C?

? JÖRGEN WÄRN:

Många kameror har en APS-C-sensor, men fanns det inte också kameror med APS-H-sensor? Vad står APS för, vad ryms i de olika begreppen APS-C och APS-H, och vilken av de två är bäst?

! VÅRT SVAR:

APS står för Advanced Photo System. Det lanserades som ett variabelt filmformat 1996. I kameran kunde man välja mellan APS-C på 17 x 25 mm, APS-H på 17 x 30 mm och APS-P på 10 x 30 mm. C stod för Classic, medan H stod för High Definition och P för Panorama. När man några år senare skulle göra digitala spegelreflexer var det ännu inte möjligt att tillverka fullformats-sensorer. Därför valde tillverkarna att göra sensorer i APS-C- och APS-H-format. APS-C-formatet lever kvar eftersom det är bra, kompakt och populärt. APS-H har nu i stort sett ersatts av fullformats-sensorer på 24 x 36 mm.

APS-C | 16 x 24 mm

APS-H | 18 x 27 mm

Fullformat | 24 x 36 mm

Vad ska jag titta efter på fotostativet?

KOM VIDARE

PÅ DIGITALFOTO

? JÖRGEN:
Jag gillar att ta landskapsbilder, men ofta är himlen litet trist när jag väl får tillfälle att komma iväg. Kan jag göra något i Elements?

! VÅRT SVAR:
Det bästa är naturligtvis att ta bilden när himlen är som mest dramatisk, men vi har själva råkat ut för det du beskriver, och i Fördelszonen på vår webbsajt hittar du en video som hjälper dig med problemet.

HUVUDET

Det finns tre olika typer. Kulhuvudet är mest kompakt och idealiskt till resor och vandringsturer. Videohuvudet är perfekt till video och inget annat. Trevägshuvudet är för allroundbruk.

VIDEOHUVUD

TREVÄGSHUVUD

MITTPELAREN

På vissa stativ kan mittpelaren vridas vågrätt. Det är bra vid makro- och reprofotografering.

ANTAL LEDER

Stativens ben är indelade i två till sex leder, så att benen kan skjutas ihop. Fördelen med många leder är att stativet hopfällt tar mindre plats. Fördelen med få leder är att det går snabbt att fälla ut stativet och att risken för att vissa leder blir slitna är mindre.

KULHUVUD

? EVA SÖRENSSON:

Jag vill gärna ha ett bra fotostativ men är osäker på vad jag ska välja. Jag vill väldigt gärna veta vilka detaljer och funktioner jag ska leta efter för att få det bästa möjliga stativet för pengarna. Kan ni hjälpa mig så att jag får tag i det perfekta fotostativet?

! VÅRT SVAR:

Du ska välja fotostativ efter vad du tänker använda det till. Tänk igenom hur stort och tungt det får vara och om du ska ta stillbilder eller filma. Dessutom ska du tänka på att det är tillräckligt robust för att orka bära upp din kamera med ditt tyngsta objektiv. Slutligen ska du kolla den maximala arbetshöjden.

STABILITET Tillverkarna anger hur tung utrustning stativet resp. huvudet klarar. Det är vikten av kamera + objektiv. Siffrorna är ofta optimistiska, så om dina grejer väger fem kilo bör du satsa på ett mer robust stativ som är specificerat till att kunna klara minst sju kilo.

MATERIALET På de flesta stativ är benen gjorda av aluminium. På vissa är de gjorda av aluminium. På vissa är de gjorda av kolfiber, som är lika robust, men lättare och inte lika kallt att hålla på i kyla. Men det kostar mer.

KROK UNDER MITTPELAREN

Har stativet en sådan kan du hänga något tungt, t.ex. din väska, under stativet och därmed stabilisera det ytterligare.

BENLÅS Benen låses på plats med antingen en klämskruv eller ett snäpplås. Snäpplåsen är snabbast att jobba med men blir slitna och måste spännas. Klämskruvarna blir aldrig slappa. De måste bara skruvas åt litet hårdare.

KLÄMSKRUVAR

SNÄPPLÅS